

ปัจจัยจูงใจที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

วันทา บุพศิริ^{1*} สามารถ อัยกร² และ สัญญาพรรณ สวัสดิ์ไธสง²

¹รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

*wantha2523@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยจูงใจจิตอาสาและระดับพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยจูงใจจิตอาสาต่อพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม จำนวน 397 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยจูงใจจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีแรงจูงใจในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านผลสำเร็จ ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมาคือ ด้านการแสดงผล ($\bar{X} = 4.07$) และด้านความผูกพัน ($\bar{X} = 4.06$) 2) พฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีพฤติกรรมจิตอาสาในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมาคือ ด้านการเสียสละต่อสังคม ($\bar{X} = 3.99$) และด้านการมุ่งมั่นพัฒนา ($\bar{X} = 3.96$) 3) ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่ พบว่า พฤติกรรมจิตอาสาของประชาชน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า พฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ปัจจัยจูงใจจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ด้านความผูกพัน (ค่าเบต้า=.236) และด้านการแสดงผล (ค่าเบต้า=.137) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 48.20 ส่วนด้านผลสำเร็จ ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชน

คำสำคัญ: ปัจจัยจูงใจ, พฤติกรรมจิตอาสา

Motivation factors influencing volunteer behavior of people in the Nawa District, Nakhon Phanom Province

Wantha Buphasiri^{1*} Samart Aiyakorn² and Sanyasorn Swasthaisong²

¹Master of Public Administration Program in Public Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

² Master of Public Administration Program in Public Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

*wantha2523@hotmail.com

ABSTRACT

The purposes of this study included the following: 1) to investigate the level of motivation factors and voluntary behaviors of the people in Nawa District, Nakhon Phanom Province, 2) to compare voluntary behaviors of the people in Nawa District, Nakhon Phanom Province on the basis of their personal qualities, and 3) to examine the influences of the motivation factors on the voluntary behaviors of the people in Nawa District, Nakhon Phanom Province. The samples were 397 people of Nawa District, Nakhon Phanom Province. The instrument used for data collection was a questionnaire and statistics employed for data analysis comprised of frequency, percentage, mean, standard deviation, t – test, One – way ANOVA, and Multiple Regression Analysis. The study revealed these results. 1) The motivation factors of the people in Nawa District, Nakhon Phanom Province, as a whole, was at the high level ($\bar{X} = 4.10$). Contemplating each aspect, it was found that every aspect was at the high level. The one which gained the highest mean was the success aspect ($\bar{X} = 4.17$). Demonstrating the power gained the second highest mean ($\bar{X} = 4.07$). The relationship and connection gained the third highest mean ($\bar{X} = 4.06$). 2) As a whole, the voluntary behaviors of the people in Nawa District, Nakhon Phanom Province were at the high level ($\bar{X} = 3.99$). Contemplating each aspect, every aspect of the voluntary behaviors of Nawa District people, Nakhon Phanom Province was at the high level. Of these aspects, helping others gained the highest mean ($\bar{X} = 4.02$); sacrifice for the society gained the second highest mean ($\bar{X} = 3.99$); and determination to develop the society gained the third highest mean ($\bar{X} = 3.96$). 3) Comparing the voluntary behaviors of the people in Nawa District, Nakhon Phanom Province on the basis of their genders, ages, monthly incomes, and locations of their residences, it was found that their voluntary behaviors, as a whole, did not differ. When classifying their voluntary behaviors on the basis of their educational backgrounds and careers, the study showed that their voluntary behaviors significantly differed at .05 statistical level. 4) Regarding the influences of the motivation factors, it was found that the connection/ relationship ($\beta = .236$) and the demonstration of the power significantly influenced on the voluntary behaviors of the people in Nawa District, Nakhon Phanom Province at .05 statistical level. Both the connection/ relationship and the demonstration of the power could be used to correctly predict the

voluntary behaviors of the people in Nawa District, Nakhon Phanom Province 48.20%. In contrast, success aspect did not influence their voluntary behaviors.

Keywords: Motivation factors, voluntary behaviors

1. บทนำ

จิตอาสา (Volunteer Mind) เป็นคุณลักษณะหนึ่งของมนุษย์ที่สังคมในประเทศ ในปัจจุบันนี้กำลังต้องการ สังคมต่างมุ่งหวังให้บุคคลยึดถือและนำมาประพฤติปฏิบัติ ซึ่งแสดงออกโดยมีความเอื้อเฟื้อต่อเพื่อนมนุษย์ การให้ความช่วยเหลือ การเสียสละให้กับคนอื่นอย่างเต็มใจ การดูแลใส่ใจสิ่งแวดล้อมและชุมชน เป็นทุนสังคมที่ประเทศไทยและทั่วโลกกำลังผลักดันให้เกิดขึ้นเพื่อที่จะช่วยให้สังคมชาติบ้านเมืองสามารถดำรงได้อย่างปกติสุข (สำนักราชเลขาธิการ, 2552) จิตอาสาเป็นคุณธรรมจริยธรรมที่ควรให้เกิดขึ้นในสังคม จิตอาสา เพราะความสำคัญของบุคคลที่มีต่อสังคมส่วนรวมโดยการเอาใจใส่และการช่วยเหลือ ผู้ที่มีจิตอาสาจะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่อาสาทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม เช่น การเสียสละสิ่งของ การเสียสละเงิน เวลา แรงกาย และสติปัญญาเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน ซึ่งสามารถวัดความเป็นผู้มีจิตอาสาได้จาก 1) การช่วยเหลือผู้อื่น 2) การเสียสละต่อสังคม และ 3) ความมุ่งมั่นพัฒนา นับเป็นคุณธรรมประการหนึ่งที่สังคมปรารถนาให้สมาชิกของสังคมยึดถือเป็นคุณธรรมที่แสดงถึงสำนึกของบุคคลที่มีต่อส่วนรวม โดยแสดงออกเป็นพฤติกรรมอาสาทำประโยชน์ช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทน ปัจจุบันสังคมไทยคาดหวังว่าจิตอาสาจะเป็นคุณธรรมที่สมาชิกยึดมั่น ไม่ว่าจะมิบบทบาทอยู่ในส่วนใดของสังคม ทั้งสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และองค์กรต่าง ๆ ที่บุคคลเป็นสมาชิก กลุ่มเป้าหมายหนึ่งที่สังคมให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมให้เป็นผู้มีจิตอาสา นั่นคือ กลุ่มเยาวชน นักเรียน นักศึกษา (ณชนิชากร ศรีบริบูรณ์, 2550)

สังคมไทยในปัจจุบันเป็นสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน เป็นผลที่มาจาก การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของกระแสโลกาภิวัตน์ในช่วง 2 ทศวรรษ ที่ผ่านมา ซึ่งนำมาสู่การเปลี่ยนแปลงบริบทของสังคมไทย ให้ผลกระทบทั้งที่เป็นคุณและเป็นโทษในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะการเติบโตทางด้านวัตถุที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วก่อให้เกิดอิทธิพลของวัฒนธรรมบริโภคนิยม วัตถุนิยม และกระตุ้นโน้มน้าว ส่งเสริมให้บุคคลโดยเฉพาะเยาวชนวัยหนุ่มสาวอันเป็นพลังสำคัญของสังคมในอนาคต ตั้งเป้าหมายของชีวิตที่เป็นการแสวงหาความมั่งคั่งและวิถีแบบฟุ้งเฟ้อ รักความสบาย เน้นการแข่งขัน เกิดความคิดตัวใครตัวมัน ขาดจิตสำนึกสาธารณะ (วิมลพรรณ อภาเวท และเนริศา ชัยศุภมวงคกลาง, 2556)

ในรอบปีสองปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2560-2561) อารมณ์ความรู้สึกเหล่านี้ได้หวนคืนกลับมาอีกครั้งหนึ่งภาพของความสมัครสมานร่วมมือร่วมใจของประชาชนชาวไทยมีให้เห็นอย่างสม่ำเสมอตามพื้นที่สาธารณะต่าง ๆ ผ่านโครงการ “หน่วยพระราชทานและประชาชนจิตอาสา เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” ที่ได้ร่วมกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์เฉลิมพระเกียรติซึ่งในภาพเป็นจิตอาสาที่สวมเสื้อ ธ สถิตในดวงใจไทยนิรันดร์ สวมหมวกสีฟ้า และผ้าพันคอสีเหลืองจิตอาสา (Voluntary) การกระทำสิ่งใดก็ตามที่เป็นการช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความสมัครใจโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน ไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือด้วยแรงงานหรือสิ่งของเงินทอง การเห็นประโยชน์ส่วนรวมสำคัญจำเป็นมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีความเสียสละเพื่อส่วนรวม ซึ่งพฤติกรรมของผู้มีจิตอาสาจะประกอบด้วยความมีจิตใจเมตตาและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น เข้าช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกเท่าที่ตนเองสามารถทำได้ ทั้งกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังใจโดยไม่หวังผลตอบแทน หรือกระทั่งการให้ความรู้ คำแนะนำ มีจิตใจเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เสียสละเวลาเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม มีจิตใจมุ่งมั่นเพื่อพัฒนาสังคมให้ดีขึ้นมีพฤติกรรมที่เฝ้าหาความรู้และเพียรพยายามที่จะแก้ไขปัญหาของส่วนรวม โดยไม่ขัดกับระเบียบวินัย กฎหมาย และศีลธรรมอันดีงามมีจิตสาธารณะ มีการประพฤติปฏิบัติที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมอยู่เสมอ

รวมถึงการเข้าร่วมหรือให้ความร่วมมือกับชุมชนหรือสังคม ช่วยดูแลรักษาสมบัติที่เป็นของส่วนรวมเท่าที่ตนทำได้ เคารพสิทธิหน้าที่ของตนเอง ล้วนแล้วแต่เป็นการช่วยเหลืออย่างจิตอาสาทั้งสิ้น

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ปัจจัยที่สำคัญของพฤติกรรมความมีจิตอาสา คือ ปัจจัยส่วนบุคคลที่เป็นลักษณะทางจิต เช่น เจตคติทัศนคติ บุคลิกภาพ การรับรู้ด้านต่าง ๆ ส่วนอีกปัจจัยหนึ่งเป็นปัจจัยภายนอกตัวบุคคล เช่น สภาพแวดล้อมทางสังคม และวัฒนธรรม เป็นต้น โดยที่ทั้ง 2 ปัจจัยสามารถใช้เป็นตัวบ่งชี้พฤติกรรมของแต่ละบุคคลได้ โดยสอดคล้องกับแนวคิดของ Albert Bandura (1986) ที่มีความเชื่อว่าพฤติกรรมของคนเรานั้น ไม่ได้เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากปัจจัยทางสภาพแวดล้อมอย่างเดียว หากแต่จะต้องมีปัจจัยส่วนบุคคลร่วมอยู่ด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพล แต่งผิว (2556) ที่ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อจิตอาสาในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี พบว่า จิตอาสาในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนตำบลมะขามอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านอาชีพ การขัดเกลาทางสังคมผ่านสถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัว และสถาบันศาสนา ความรู้ความเข้าใจรวมถึงการรับรู้ข่าวสารในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันของประชาชนมีผลต่อจิตอาสาในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรณพร หงส์ทอง (2561) ได้ทำการศึกษา แรงจูงใจของจิตอาสาเฉพาะกิจในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตรรัชกาลที่ 9 ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการเป็นจิตอาสาเฉพาะกิจมีค่าเฉลี่ยทางสถิติดังนี้ แรงจูงใจด้านผลสำเร็จ (Achievement Motivation) เท่ากับ 4.86 แรงจูงใจด้านความผูกพัน (Affiliative Motivation) เท่ากับ 4.78 และแรงจูงใจด้านการแสดงพลัง (Power Motivation) เท่ากับ 4.79 และทั้ง 3 ด้านนี้มีค่าเฉลี่ยรวม 4.81

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาถึง ปัจจัยจูงใจจิตอาสาที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม เพื่อต้องการศึกษาว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจอาสา และปัจจัยส่วนบุคคลมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตอาสา มากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพื่อแสวงหาแนวทางในการเสริมสร้างพัฒนาพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยจูงใจจิตอาสาและระดับพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยจูงใจจิตอาสาต่อพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

3. สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีพฤติกรรมจิตอาสา แตกต่าง
2. ปัจจัยจูงใจจิตอาสาที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม จำนวนทั้งสิ้น 52,008 คน (ที่มา : ระบบทะเบียนกรมการปกครอง, 2562)

4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม โดยใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane (1967 อ้างถึงใน ธาณินทร์ ศิลป์จารุ, 2551, หน้า 67) จำนวน 397 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) และการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 ปัจจัยจุดใจจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 พฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ลักษณะแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Form)

4.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนั้นนำมาหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ส่วนข้อใดมีค่าน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 30 ชุด หลังจากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ด้วยวิธีการของ Cronbach โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาพรวมทั้งหมด เท่ากับ .776

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงกำนันทุกตำบลในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนมเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 397 คน

4.4.2 ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพร้อมชี้แจงรายละเอียดความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถามนี้ เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกันในการตอบแบบสอบถาม

4.4.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและการลงพื้นที่จริง เพื่อนำแบบสอบถามไปแจกแก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 397 คน ในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถาม

4.4.4 ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำแบบสอบถามไปประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีสถิติดังนี้

4.5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ร้อยละ (Percentage) 2) ค่าเฉลี่ย (Mean) 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.5.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ 1) วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) ใช้ในการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) 2) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's-Coefficient) (Alpha Coefficient Method อ้างใน นพพร ธนะชัยพันธ์, 2550, หน้า 19)

4.5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล โดยใช้สถิติ t-test และ F-test เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test)

4.5.4 การศึกษาอิทธิพลของปัจจัยเชิงจิตอาสาต่อพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยเชิงจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยเชิงจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม รายด้าน

ด้านที่	ปัจจัยเชิงจิตอาสาของประชาชน	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ด้านผลสำเร็จ	4.17	0.51	มาก
2	ด้านความผูกพัน	4.06	0.53	มาก
3	ด้านการแสดงพลัง	4.07	0.58	มาก
รวม		4.10	0.47	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยเชิงจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีแรงจูงใจในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านผลสำเร็จ ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมาคือ ด้านการแสดงผล ($\bar{X} = 4.07$) และด้านความผูกพัน ($\bar{X} = 4.06$) ตามลำดับ

5.2 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม รายด้าน

ด้านที่	พฤติกรรมจิตอาสา	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	การช่วยเหลือผู้อื่น	4.02	0.58	มาก
2	การเสียสละต่อสังคม	3.99	0.58	มาก
3	การมุ่งมั่นพัฒนา	3.96	0.55	มาก
รวม		3.99	0.43	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า พฤติกรรมจิตอาสา ของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีพฤติกรรมจิตอาสาในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมาคือ ด้านการเสียสละต่อสังคม ($\bar{X} = 3.99$) และด้านการมุ่งมั่นพัฒนา ($\bar{X} = 3.96$) ตามลำดับ

5.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อสมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. ประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ที่มีเพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมจิตอาสาแตกต่างกัน	ปฏิเสธ
2. ประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ที่มีอายุแตกต่างกัน มีพฤติกรรมจิตอาสาแตกต่างกัน	ปฏิเสธ
3. ประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมจิตอาสาแตกต่างกัน	ยอมรับ
4. ประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีพฤติกรรมจิตอาสาแตกต่างกัน	ยอมรับ
5. ประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมจิตอาสาแตกต่างกัน	ปฏิเสธ
6. ประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ที่มีตำบลที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมจิตอาสาแตกต่างกัน	ปฏิเสธ

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่ พบว่า พฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า พฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐาน

โดยประชาชนที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีพฤติกรรมจิตอาสา ต่ำกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับอื่น ๆ และประชาชนที่เป็นนักเรียนนักศึกษา มีพฤติกรรมจิตอาสา ต่ำกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพแล้ว

5.4 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยจิตใจจิตอาสาที่มีต่อพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของอิทธิพลของปัจจัยจิตใจจิตอาสาที่มีต่อพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

ตัวแปร	B	Std.error	(β)	t	P-value
(Constant)	2.364	.174		13.558	.000
ด้านผลสำเร็จ	.106	.054	.126	1.956	.051
ด้านความผูกพัน	.190	.052	.236	3.667	.000*
ด้านการแสดงพลัง	.101	.044	.137	2.323	.021*
R=433, R ² = .488, R ^{2Adj} = .482, F = 30.310, Sig = .000**					

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยจิตใจจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ด้านความผูกพัน (ค่าเบต้า=.236) และด้านการแสดงพลัง (ค่าเบต้า=.137) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าความสัมพันธ์ (R) เท่ากับ .433 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ = .488 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 48.20 ส่วนที่เหลือร้อยละ 51.80 เกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่น ๆ ส่วนด้านผลสำเร็จ ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ดังนั้น จึงนำมาเขียนเป็นสมการถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y = 2.364 + .106(X_1) + .190(X_2) + .101(X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z_Y = .126(Z_1) + .236(Z_2) + .137(Z_3)$$

6. สรุปผลการวิจัย

ปัจจัยจิตใจจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ประชาชนที่มีเพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่ ต่างกัน มีพฤติกรรมจิตอาสาไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาและอาชีพ แตกต่างกันมีพฤติกรรมจิตอาสาแตกต่างกัน โดยประชาชนที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีพฤติกรรมจิตอาสา ต่ำกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับอื่น ๆ และประชาชนที่เป็นนักเรียนนักศึกษา มีพฤติกรรมจิตอาสา ต่ำกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพแล้ว ปัจจัยด้านความผูกพัน และด้านการแสดงพลัง ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชน ส่วนด้านผลสำเร็จ ไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชน

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำบลที่อาศัยอยู่ พบว่า พฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ด้านระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า พฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประชาชนที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีพฤติกรรมจิตอาสา ต่ำกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับอื่น ๆ และประชาชนที่เป็นนักเรียนนักศึกษา มีพฤติกรรมจิตอาสา ต่ำกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพแล้ว จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การที่ประชาชนที่มีการศึกษาต่ำ อาจจะไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการมีจิตสาธารณะมากนัก ซึ่งการมีจิตสาธารณะเกิดจากการคิดวิเคราะห์ของแต่ละบุคคลในการพิจารณาตัดสินคุณค่าและความดีงาม ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมและการประพฤติปฏิบัติโดยเฉพาะการปฏิบัติทางจิตใจ เพื่อขัดเกลาดตนเองให้เป็นไปทางใดทางหนึ่ง โดยเกิดจากการรับรู้จากการเรียนรู้ การมองเห็น การคิด แล้วนำมาพิจารณาเพื่อตัดสินใจว่าต้องการสร้างสำนึกแบบใด ก็จะมีการฝึกฝนและสร้างสมสำนึกเหล่านั้น ซึ่งประชาชนที่มีการศึกษาต่ำอาจจะไม่ให้ความสำคัญกับสิ่งนี้เท่าไร ส่วนการที่ประชาชนที่เป็นนักเรียนนักศึกษา มีพฤติกรรมจิตอาสา ต่ำกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพแล้ว อาจเป็นเพราะนักเรียนนักศึกษายังเป็นผู้ที่มีอายุน้อย ยังใช้ชีวิตอยู่กับการเรียนหนังสือมากกว่าเรื่องอื่นๆ จึงอาจจะทำให้ไม่ค่อยได้คิดถึงเรื่องการมีจิตสาธารณะเท่าไร

7.2 ปัจจัยจูงใจจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ด้านความผูกพัน (ค่าเบต้า=.236) และด้านการแสดงพลัง (ค่าเบต้า=.137) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าความสัมพันธ์ (R) เท่ากับ .433 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ = .488 โดยสามารถร่วมกันทำนายระดับพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 48.20 ส่วนที่เหลือร้อยละ 51.80 เกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่น ๆ ส่วนด้านผลสำเร็จ ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉนาถ ไชยนาพงษ์, วันสรา เขาวนนิม และ บุญธรรม กิจปริตาบริสุทธ์ (2558) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยจูงใจความมีจิตอาสาในกิจกรรมสาธารณสุขของผู้นำชุมชนแบบเป็นทางการในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการจูงใจทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับความมีจิตอาสา และพบว่า การยอมรับนับถือ ลักษณะงานอาสา ความก้าวหน้าในงาน และความสำเร็จของงาน ร่วมกันอธิบายความมีจิตอาสาของผู้นำชุมชนแบบเป็นทางการในจังหวัดชลบุรี ได้ร้อยละ 52.9 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรณพร หงส์ทอง (2561) ได้ทำการศึกษา แรงจูงใจของจิตอาสาเฉพาะกิจในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการเป็นจิตอาสาเฉพาะกิจ แรงจูงใจด้านผลสำเร็จ (Achievement Motivation) เท่ากับ 4.86 แรงจูงใจด้านความผูกพัน (Affiliative Motivation) เท่ากับ 4.78 และแรงจูงใจด้านการแสดงพลัง (Power Motivation) เท่ากับ 4.79 และทั้ง 3 ด้านนี้มีค่าเฉลี่ยรวม 4.81 ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการมีจิตอาสา

8. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเสริมสร้างและพัฒนาพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาเนื่องจากเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยการส่งเสริมและปลูกฝังให้ประชาชนตั้งใจริเริ่มสิ่งใหม่ๆ เพื่อพัฒนาสังคม ร่วมมือกับคนในชุมชนคิดกิจกรรมหรือแนวทางที่เสริมสร้างให้คนในชุมชนมีจิตสำนึกที่ดีต่อชุมชนและส่วนรวม รวมทั้งสนใจในปัญหาและการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งเสนอความคิดที่จะพัฒนาสังคม

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเสริมสร้างและพัฒนาพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม โดยเน้นไปที่ประชาชนที่มีการศึกษต่ำกว่าปริญญาตรี และนักเรียนนักศึกษา เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าประชาชนทั้ง 2 กลุ่ม มีพฤติกรรมจิตอาสาต่ำกว่าประชาชนกลุ่มอื่น ๆ

1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเสริมสร้างและพัฒนาพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม โดยเน้นไปที่ประชาชนที่มีการศึกษต่ำกว่าปริญญาตรี เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าประชาชนกลุ่มนี้ มีพฤติกรรมจิตอาสาต่ำกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับอื่น ๆ

1.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเสริมสร้างและพัฒนาปัจจัยจูงใจจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ด้านผลสำเร็จ ให้มากที่สุด เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านผลสำเร็จไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลหรือมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม เช่น การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชน ภาวะผู้นำของผู้รณรงค์

2.3 ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว โดยทำการเปรียบเทียบกับพื้นที่อื่น ๆ เพื่อที่จะได้ทราบปัจจัยจูงใจที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชน ของประชาชนในพื้นที่อื่น ๆ ของจังหวัดนครพนม

2.4 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับ ปัจจัยจูงใจที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของประชาชนในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มากขึ้น

9. เอกสารอ้างอิง

กิตติพล แต่งผิว. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อจิตอาสาในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน

ตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี. การค้นคว้าอิสระระดับมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ณัชฌิชากร ศรีบริบูรณ์. (2550). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของจิตอาสาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธรรณพพร หงส์ทอง. (2561). แแรงจูงใจของจิตอาสาเฉพาะกิจในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

วิมลพรรณ อากาเวท, และณริศา ชัยศุภมงคลลาภ. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างเปิดรับข่าวสารกับพฤติกรรมจิตอาสาของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร. รายงานผลการวิจัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

อัจฉนาถ ไชยนาพงษ์, วันสรา เขาวนนิม และ บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ. (2558). ปัจจัยจูงใจความมีจิตอาสาในกิจกรรมสาธารณสุขของผู้มาชุมชนแบบเป็นทางการในจังหวัดชลบุรี. รายงานการวิจัย. ชลบุรี: คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

อรุณ จิรวัดณ์กุล. (2557). สถิติในงานวิจัย เลือกใช้อย่างไรให้เหมาะสม. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒนา.

Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Third editio. Newyork: Harper and Row Publication.